

2023-02-24 Nr. NV-389

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-127(2) TAIS- 23-1107(3)	DĖL FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS ĮSTATYMO 7 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1873		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-11-02	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-02-21	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narės L. Nagienės nuomone, esamas finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms reglamentavimas sukuria per didelę našta tokią paskatą gavusioms šeimoms, kurios nori perleisti būstą kito asmens nuosavybėn ar pakeisti būstą, pasikeitus šeimos poreikiams. Subsidijos negražinimo galimybė Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatyme (Įstatymas) numatyta tik daugiavaikei šeimai ir tik praėjus 5 metams. Kitos šeimos, įskaitant šeimas, auginančias neįgalų vaiką ar kelis skirtingos lyties vaikus, norėdamos per pirmuosius 10 metų nuo būsto įsigijimo dienos pasikeisti būstą į didesnę ar labiau šeimos poreikius atitinkantį būstą, turi grąžinti gautą subsidiją. Toks teisinis reglamentavimas, anot Seimo narės, neatitinka teisingumo ir protingumo principų. Be to, Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme analogiškas terminas yra ne 10, bet 5 metai, todėl paramos būstui įsigyti teisinis reguliavimas dėl subsidijos grąžinimo, perleidus būstą kito asmens nuosavybėn, laikytinas nenuosekliu.

Seimo narė siūlo sutrumpinti laikotarpį (iki 5 metų), per kurį subsidija privalo būti grąžinama. Taip pat Įstatymo projekte siūloma išplėsti atvejų, kai subsidija neturi būti grąžinama, sąrašą ir nustatyti, kad subsidijos grąžinti nereikia, jeigu siekiama pakeisti būstą į didesnę toje pačioje savivaldybėje, kai būstas yra per mažas (*t.y. pagal Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatas – kai būsto naudingasis plotas tenkantis 1 asmeniui ar šeimos nariui yra mažesnis kaip 14 m² arba kai iškyla poreikis turėti atskirus kambarius neįgaliesiems, asmenims, sergantiems sunkiomis lėtinių ligų formomis, tėvams ir vyresniems kaip 9 m. vaikams, taip pat skirtingų lyčių vyresniems kaip 9 m. vaikams*).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija dėl Įstatymo projekto – pritarti tikslui sudaryti geresnes sąlygas jaunoms šeimoms apsirūpinti pirmuoju nuosavu būstu regionuose, tačiau pasiūlyti Seimui jo nesvarstyti – **formuluojama argumentuotai, aiškiai ir tinkamai**.

Paaiškinama, kad Įstatymo projekto siūloma nesvarstyti, nes Vyriausybė, siekdama sisteminių finansinės paskatos teikimo pokyčių, planuoja parengti ir 2023 m. III ketv. Seimui pateikti Įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Šį projektą SADM parengs, įvertinusi Vyriausybės strateginės analizės centro pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus, šiam centrui 2022 m. pabaigoje atlikus „Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms veiksmingumo vertinimą“.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Projektu siūloma Įstatymo projekto nesvarstyti, šiuo metu taikomas įgyvendinimo mechanizmas nesikeis.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Suderintas su Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Teisingumo ministerija.
Patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas (suderinta darbo tvarka).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaite-Garbštienė
Socialinės politikos grupė, patarėja

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA